

53
P I T H A L A M I V M

Scriptum Felici Copulæ

M I C H A E L I S P O M P E

Armigeri, Domini in MEERDERVOORT,
& in Cort Ambacht in SWYNDRECHT, &c.

N E C N O N

A D R I A N A E de B E V E R E N,

Viri Maximi

CORNELII de BEVEREN, Equitis, Domini in
REVELS-HOUCK & WEST-ISELMUNDA &c. Consiliarij & Quæstorij
ZUYD-HOLLANDIAE generalis, Exconsulis Dordraceni, & nuper ad
sereniss. DANIAE ac Magnæ BRITANNIAE Reges Legati, &c.

Filiæ Natu Maximæ,

consummata ad diem 17. Novembris, Anni à nato Salvatore C I D I D C XXXVII

eritis magnus, magni pars prima Senatus,
a patris soboles, BEVERENAE gloria gentis
Battaviæ Phœnix hoc tempore nostræ,
se si liceat; sed enim dicenda supersunt
, nec invidiam placo virtute relictâ ;
ut emissas nautarum in damna carinas
ret à nostris cervicibus, & prece blandâ
eret armantem classes in prælia Regem.
que Caledoniæ Batavis ibi sceptrâ coronæ
iliat, prudensque cavet ne fœdere rupto
benè conjunctas solvat discordia gentes ;
in terræ oculos deflectit & intra

A M S T E R D A M I,

Typis NICOLAI RAVESTEYNII.

C I D I D C XXXVII.

E P I T H A L A M I V M

Scriptum Faustæ Copulæ

D. MICHAELIS POMPE,

N E C N O N

D. ADRIANAÆ de BEVEREN.

Ublica dū patriæ curamus com̄moda, cives
Servamus, vastas moderamur legibus urbes,
Privatamve domum solidâ virtute tuemur,
Gestantes varias mortali pectore curas,
Invigilat cælum cunctis; nostroque labori
Adspirans, facilem præbet conatibus auram.
Scilicet hic Superis labor est : sic justa re-
pendunt

Præmia virtuti, & rebus sine fraude peractis.

Nuper ad oppositos, per flumina nostra, Britannos,
Alternos Tamesis fluxus ubi gurgite vasto
Excipit Oceani, miscetque anfractibus undas;
Vir meritis magnus, magni pars prima Senatus,
Digna patris soboles, BEVERENÆ gloria gentis,
Solutus Battaviæ Phœnix hoc tempore nostræ,
Dicere si liceat; sed enim dicenda supersunt
Plura, nec invidiam placo virtute relictâ;
Ibat, ut emissas nautarum in damna carinas
Verteret à nostris cervicibus, & prece blandâ
Flecteret armantem classes in prælia Regem.
Dumque Caledoniæ Batavis ibi sceptrâ coronæ
Conciliat, prudensque cavet ne fœdere rupto
Tam benè conjunctas solvat discordia gentes;
Iupiter in terras oculos deflectit, & intra
Oceanum, Rhenumque, ubi longo Belgica tractu
Excurrens, gelidas nimium curvatur ad Arctos;
Millia multa videt densari funera morti,

Infestam favire luem, patrique favillâ
Accensas flagrare domos, & lurida passim
Agmina morborum totis incumbere campis.
Nec mora: Mercurio, Venus (inquit) ad alta vocetur
Atria Cælicolûm, nec terris semper oberret.
Est Paphos Idaliumque illi, sunt alta Cythera,
Hæc aliàs Divæ placeant, nunc nostra revisat.
Sic ait, at Divûm interpres, Cyllenia proles
Paret: & illa suo comitata Cupidine, curru
Advolat, ac quærit quæ sint mandata Parentis.
Cui sic omnipotens. Pulcherrima, Nata, Dearum;
Nata, salutifero quæ Divûm, hominumque, veneno
Demulces animos, blandisque caloribus afflas,
Non ignara equidem (nam tu quoque numine polles)
Tantum poteras sola hæctenus esse malorum,
Quanta Batavorum grassata fuere per agros.
Nonne vides calidis fumare cadavera bustis?
Ut pereant homines nullo discrimine, & ipsa
Virginibus fœcunda parens DURDRECHTA, tibi que
Dilecta ante alias, non unâ peste laboret?
Hanc mecum recolo, & fixam sub pectore verso.
Ecce peregrinis, Patriæ, propugnat in oris,
Iura suæ, pacemque rogat BEVERENUS avitam.
Iamque parans abitum, nec dum dimittitur aulâ.
Sæpiùs interea subeunt, mentemque quietam
Sollicitant, placidæ turbantes somnia noctis,
Curia, rura, domus cum cara Coniuge, nati,
Nataque, tam magni non vilis cura Parentis.
His metuit, captam ne spem succidat in herba
Atra lues; salvos cuperet si fata probarent.
Securum non præstat amor. Quin sidere tactos
Præfagâ proprios horret jam mente penates.
Eja age, rumpe moras, Natam cum Matre piisque
Filiolis, salvam ad candentia littora siste.
Cùm sis orta mari, pelagus fac stare quietum,
Turbantem cohibe Zephyrum, Caurumque minacem
Pelle procul: frater non hæc mihi namque negabit
Neptunus, pelagi regnum cui sorte, tridensque,
Obtigit: & clauso ventos qui carcere frænâ
Æolus, imperio, quamprimùm jussero, nostro

Annuet, & leni nantes comitabitur Euro.
Dixerat. Alma Venus tenui blandissima risu
Sic contra est exorsa: Parens hominum atque Deorum,
Qui placido exhilaras cælestia Numina vultu,
Atque eadem dicto terras quandoque minaci;
Cui centumgeminus Briareus, & fulmine tacta
Exolvit meritas proles Titania pœnas.
Nequa tuis placitis steterit mora, protinus omnes
Per mare traducam nullo discrimine vitæ.
Aura favet, requies Zephyro, Cauroque feroci,
Stagnaque flavicomus ludit per maxima Nereus.
Sed, quod pace tuâ liceat dixisse, petitam
Non equidem tangent terram, sulcumque carina
Efficiet cœno, firmabit & anchora proram:
Quin majus meditabor opus, Divûmque favore
Dignius, & quod non spernet tua magna Potestas.
Nempe ea quæ dudum teneri contempsit Amoris
Spicula, & insidias pueri dum casta repellit
Virgo, Cupidineos, risit, sine viribus, arcus;
Nunc aliter tentanda mihi, penitusque suavi
Subjicienda jugo, totisque urenda medullis.
Ad lætos etenim invitam revocabo Hymenæos,
Conjugiique fidem sanctam; durâque, movebo,
Mente reluctantem, dulci cognomine matris.
Scis procul à patriis absentem finibus, Alpes
Scandere, ut Ausonias lustret feliciter urbes,
P O M P A E U M; postquam potuit quod Gallica tellus,
Contulit, extremum T I T U L I sublimis honorem.
P O M P A E U M, quem judicii vis acris, & altum
Ingenium, ac dulces animi mores, variæque
Condecorant linguæ, vastique scientia Iuris.
Cujus & eximio sunt tantæ in corpore dotes,
Ut florem batavæ possit quis dicere pubis.
Hunc ego, sed reducem, per Gallica littora ad Anglos
Felici pede compellam, & comitabor euntem.
Cumque ad regalem C A R O L I devenerit aulam,
Non cessabo, nisi ^{exti-}hamulante Cupidine, totus
Ardeat, & pulchræ tabescat amore Puellæ.
Nec minus, insolitum per Virginis ossa calorem
Diffundam, ut placito non obluetetur amori.

Non hoc elapsis, redeuntem sentiet, anno
Humilis Egoceros Phœbææ lampadis æstum,
Quia ADRIANA volet Sponsæ se jungere Sponsam,
Sacraque connubii conferre in fœdera dextram,
Tu modò summe Pater votis da prospera nostris
Tempora, successumque ingentibus annue exceptis,
Talia dicta dabat tenerorum Mater amorum,
Iupiter at contra: video Cytheræa, proboque,
Quicquid cauta agitas; tu tantùm cætera cura,
Consiliumque tuum POMPEO suggere, tandem
Flectere ut optatam queat in sua vota puellam.
Tempus erat, quo prima quies mortalibus agris
Ingruit, & dulcem fundit per membra soporem.
Fulgebant toto radiantia sidera cælo,
Lunaque falcata frangebat luce tenebras.
Cùm sese in somno POMPEO objecit, & ipso
Incessu Venus alma Deam confessa, benigno
Alloquio tales depromptit pectore voces,
Quid, rogo, jam totas, juvenum doctissime, noctes
Ingenium studiis torques, aut pectora curis?
Quid tantum ingrato juvat indulgere labori?
Sat Musis, Phœboque datum. Suprema tulisti
Præmia Doctrinæ. Valeat tam fervidus ardor.
Militiam nostram sequere, & securus amato.
Illa ætas tua, te, nunquam licet ipsa monerem,
Huc vocat, & solidæ juvenili in corpore vires.
Hoc te fratris amor rogat, hoc domus ipsa paterna
Postulat, & matris, quondam, dum vita manebat,
Vota, preces, imo toties de pectore fuisse.
Nec te sollicitum teneat, quæ virgo legenda,
Quæve animo placitura tuo ducenda sit uxor:
Res ea, sic oro, curæ sit credita nostræ.
Est mihi namque animo præstanti, & corpore, nympha,
Cujus forma alias tantum supereminet omnes,
Ut nunquam similem, Boream placantibus Austris,
Littore arundineo spectarit *Mervæ* canentem.
Tantaque cui fulgent formæ conjuncta decenti
Dona pudicitix, ut si quis Paris alter utramque
Conferret, dici jam casta, Lucretia, nolle.
Quid genus, aut proavos memorem, BEVERAM que supremis
Fascibus

Non hoc elapſo, redeuntem ſentiet, anno
Humilis Ægoceros Phœbææ lampadis æſtum,
Quin A D R I A N A volet *Sponſo* ſe jungere *Sponſam*,
Sacraque connubii conferre in fœdera dextram.
Tu modò ſumme Pater votis da proſpera noſtris
Tempora, ſucceſſumque ingentibus annue cœptis.
Talia dicta dabat tenerorum Mater amorum.
Iupiter at contra: video Cytheræa, proboque,
Quicquid cauta agitas; tu tantùm cætera cura,
Conſiliumque tuum P O M P A E O ſuggere, tandem
Flectere ut optatam queat in ſua vota puellam.
Tempus erat, quo prima quies mortalibus ægris
Ingruit, & dulcem fundit per membra ſoporem.
Fulgebant toto radiantia ſidera cælo,
Lunaque falcatâ frangebat luce tenebras.
Cùm ſeſe in ſomno P O M P A E O objecit, & ipſo
Inceſſu Venus alma Deam confeſſa, benigno
Alloquio tales deprompſit pectore voces.
Quid, rogo, jam totas, juvenum doctiſſime, noctes
Ingenium ſtudiis torques, aut pectora curis?
Quid tantum ingrato juvat indulgere labori?
Sat Muſis, Phœboque datum. Suprema tuliſti
Præmia Doctrinæ. Valeat tam fervidus ardor.
Militiam noſtram ſequere, & ſecurus amato.
Illa ætas tua, te, nunquam licet ipſa monerem,
Huc vocat, & ſolidæ juvenili in corpore vires.
Hoc te fratris amor rogat, hoc domus ipſa paterna
Poſtulat, & matris, quondam, dum vita manebat,
Vota, preces, imo toties de pectore fuſæ.
Nec te ſollicitum teneat, quæ virgo legenda,
Quæve animo placitura tuo ducenda ſit uxor:
Res ea, ſic oro, curæ ſit credita noſtræ.
Eſt mihi namque animo præſtanti, & corpore, nympha,
Cujus forma alias tantum ſupereminet omnes,
Ut nunquam ſimilem, Boream placantibus Auſtris,
Littore arundineo ſpectarit *Merya* canentem.
Tantaque cui fulgent formæ conjuncta decenti
Dona pudicitæ, ut ſi quis Paris alter utramque
Conferret, dici jam caſta, Lucretia, nollet.
Quid genus, aut proavos memorem, B E V E R A M que ſupremis

Fascibus insignem? Tot decantata per orbem
Nomina, & antiquo deductam stemmate gentem?
Hæc nimium cunctis sunt nota. Quid ergo moraris?
Si modò, cùm tempus fuerit, præcepta secutus
Nostra, pharetrato submittas pectus Amori,
Hanc ego morigeram reddam tibi (si qua mihi vis,
Aut gnato fuerit nostro) propriamque dicabo
Connubio stabili. Tu si quid fortè roganti
Abneget, & casto videas obfistere amori,
Ne desponde animum, sed contra audentior ito.
Hæc dicens, conversa Venus, vestigia retrò
Torfit, & in tenues cedendo evanuit auras.

Mox puero mandata suo dedit, ut face tectâ
Ureret assiduò P O M P A E U M, illoque subactò,
Spargeret innocuos per viscera Virginis ignes.

At Iuvenis, postquam discusso strata sopore
Liquit, & Auroræ surgentis lumina vidit;
Non jam delicias Musarum, & Apollinis artes
Cogitat, aut solitos studiorum ferre labores
Dignatur; sed sola Deæ præcepta decoræ
Mente agitat; tacito depascens vulnere pectus
Torret Amor vigili latitantia viscera flammâ.
Sæpius ante oculos dilectæ Virginis ora
Cernit, & eximios dum laudat imaginis artus,
Hæsitat, ingentemque animo spem turbidus haurit.
Nunc putat absentis molli se voce vocari;
Nunc petere amplexus, atque oscula dulcia dextræ
Figere, & intactas digito tentare papillas.
Nulla quies animo. Mox se objectare periculis,
Et casus superare omnes, Italisque relictis
Maturare viam cupit; ægros Anglia sensus
Tota capit, pulchræ suadetque occurrere *Amice*.
Nec minus interea læsa est A D R I A N A, suumque
Ardet Amatorem postquam devicta potenti
Succubuit telo, flammæque in pectore sensit.
Namque salutantem dulci sæpè excipit ore,
Præsentisque putat lætos se cernere vultus.
Intus amans metuit ne cui videatur amare.
P O M P A E U S que animo toto dum volvitur, altè
Dissimulans, tectum occultat, quo carpitur, ignem.

Atque

Atque ita diversa penitus regione locatos,
Nocte, dieque, eadem consumpsit flamma, voransque
Afflixit binos per mutua vulnera amantes.
Donec ab extremis Morinis P O M P A E U S ad Anglos
Flexit iter, castumque suæ testatus amorem
Detulit obsequia, & præsens firmavit *Amica*.
Nempe ea, quæ toties nescire Cupidinis ignes,
Et minus expertam se dixerat esse calorum
Quos ciet intus amor, matrisque timescere nomen,
Vim Cypriæ confessa Deæ, veniamque precata,
Cessit Amatoris precibus, votisque petentis
Annuat, ac facilem tandem quoque præbuit aurem.
Et *Magnus Pater*, ut Iuvenis formamque, decusque
Vidit, & ingenuo vernantes pectore mores;
Non citiùs patriam salvus remeavit ad urbem,
Quàm gnatum se P O M P A E O sociare marito
Iusserit, & fausto tedas celebrare jugales
Omne, quas cuncti lætas optamus *Amici*.

Felix *Sponse* igitur, qui partâ Virgine gaudes.
Felix *Sponsa* magis tam digno juncta Marito.
Utere forte tua P O M P A E E, & carpe negata
Gaudia dum placido nimium pugnabat amori
Sponsa, nec intactæ pro virginitatis honore
Certantem patere optatam consumere noctem.
Tu quoque jam vanum depone A D R I A N A timorem;
Teque tuo totam incipias submittere *Sponso*,
Virginibus dictura vale, sumpturaque nomen
Mâtris, ubi ternos ter Luna peregerit orbis.
Nam modò tempus adest: & Hymen me plura parantem
Dicere, non passus tua gaudia sistere verbis,
Finire, & tali voluit concludere voto.
„ Infantes animæ quas felix copula junxit,
„ Nulla dies unquam vestros dissolvat amores.
„ Crescat magna domus, clarisque nepotibus aucta
„ Fulgeat, & salvam priscâ virtute Parentum,
„ Exemploque suo, Batavorum dirigat Argo!

Ludebam Amico ac Fautori incomparabili, nunc Sponso,

MARTINUS HORTENSIUS.